

Uchwała Nr 7/K/2024
Składu Orzekającego Nr 3
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 13 sierpnia 2024 r.

w sprawie: opinii o możliwości spłaty kredytu planowanego do zaciągnięcia przez Gminę Warlubie w 2024 r.

Działając na podstawie art. 19 ust. 2 w związku art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz.1325), art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 4/2024 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania,

Skład Orzekający Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w osobach:

1. <i>Andrzej Tatkowski</i>	- <i>Przewodniczący Składu Orzekającego</i>
2. <i>Krzysztof Olczak</i>	- <i>Członek Składu Orzekającego</i>
3. <i>Dariusz Trzeciński</i>	- <i>Członek Składu Orzekającego</i>

postanowił, co następuje:

zaopiniować **pozytywnie** możliwość spłaty kredytu planowanego do zaciągnięcia przez Gminę Warlubie w 2024 r. w wysokości 5 000 000,00 zł, wnosząc uwagi zamieszczone w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e n i e

O wydanie niniejszej opinii wystąpił Wójt Gminy Warlubie wnioskiem z dnia 29 lipca 2024 r., na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), dalej ustawa.

W dniu 25 lipca 2024 r. Rada Gminy Warlubie podjęła uchwałę Nr V/33/2024 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego z przeznaczeniem na zadanie inwestycyjne „Budowa przedszkola wraz z wyodrębnieniem oddziału żłobka w miejscowości Warlubie” w wysokości 5 000 000,00 zł.

Skład Orzekający Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy po przeanalizowaniu ww. dokumentów oraz:

- sprawozdań budżetowych i z zakresu operacji finansowych Gminy Warlubie za IV kwartały 2023 r. i I półrocze 2024 r.,
 - wieloletniej prognozy finansowej Gminy Warlubie na lata 2024-2033,
- stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na finansowanie planowanego deficytu jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki

samorządu terytorialnego. Powyższe wymogi zostały przez wnioskodawcę spełnione. Kwota kredytu planowanego do zaciągnięcia przez Gminę Warlubie na częściowe finansowanie planowanego deficytu budżetu nie przekracza limitu zobowiązań określonego w uchwale budżetowej na 2024 r. Z przedłożonych dokumentów wynika, że spłatę wnioskowanego kredytu planuje się w latach 2025-2033.

Z podjętej uchwały Nr V/34/2024 Rady Gminy Warlubie z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy Warlubie na 2024 rok wynika, że prognozowane na 2024 r. dochody Gminy wyniosą 60 465 708,54 zł, natomiast limit planowanych wydatków ustalono w kwocie 67 564 343,40 zł. Planowany wynik finansowy – deficyt budżetu w wysokości 7 098 634,86 zł pokryty zostanie przychodami z zaciągniętych kredytów w kwocie 5 000 000,00 zł, nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 1 560 599,18 zł oraz z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu w kwocie 538 035,68 zł.

Przewidywane wydatki na obsługę długu publicznego w 2024 r. wynoszą 787 643,00 zł. Skład Orzekający stwierdził, że Gmina Warlubie nie planuje w 2024 r. zaciągania zobowiązań finansowych wynikających z innych stosunków prawnych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do skutków wynikających z papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne, umów kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, o których mowa w art. 72 ust. 1a ustawy.

Wieloletnią prognozę finansową, łącznie z prognozą kwoty długu uchwalono na lata 2024-2033. W prognozowanej kwocie zadłużenia uwzględniono zadłużenie z tytułu zaciągniętych zobowiązań, a także zobowiązania planowane do zaciągnięcia w 2024 r. na finansowanie planowanego deficytu budżetu.

Podstawowe dane w zakresie kształtowania się długu na koniec 2024 r. z uwzględnieniem informacji o liczbie mieszkańców Gminy wg GUS, przedstawia poniższa tabela:

Liczba mieszkańców wg stanu na 30.06.2023 r.	6 147
Planowane dochody ogółem	60 465 709 zł
Planowane dochody własne	31 652 997 zł
Przewidywana kwota długu w roku 2023	15 145 584 zł
Planowana kwota długu na koniec 2024 r.	18 564 867 zł
Planowany wzrost (+)/spadek (-) kwoty długu względem roku 2023	3 419 283 zł
Kwota planowanego długu w przeliczeniu na mieszkańca	3 020 zł
Kwota planowanego długu w relacji do dochodów ogółem	30,7%
Kwota planowanego długu w relacji do dochodów własnych	58,7%
Przewidywane wydatki na obsługę długu publicznego	787 643 zł

Z informacji przekazanych przez wnioskodawcę wynika, że Gmina Warlubie nie udzieliła poręczeń i gwarancji na realizację zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego. Sytuacja finansowa Gminy Warlubie w 2024 r. wynika z uchwały budżetowej i uchwał zmieniających budżet oraz sprawozdań budżetowych, a w latach następnych z przyjętej przez Gminę prognozy.

Wynik wykonania budżetu Gminy za 2023 r. zamknął się deficytem budżetu w kwocie 1 074 415,41 zł, przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 1 575 305,27 zł. Zadłużenie Gminy na koniec 2023 r. wyniosło 15 145 583,80 zł, tj. 36,4% w relacji do wykonanych dochodów ogółem. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Za okres I półrocza 2024 r. wynik wykonania budżetu stanowi deficyt budżetu w wysokości 583 620,96 zł, przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 2 098 634,86 zł. Zadłużenie Gminy za I półrocze 2024 r. wynosi 14 255 225,42 zł, tj. 23,6% w relacji do planowanych dochodów budżetu. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. Podkreślenia wymaga fakt, iż planowane w 2023 r. dochody majątkowe w wysokości 6 700 250,11 zł, zrealizowano w kwocie 5 848 822,23 zł, tj. 87,3% planu, natomiast na 2024 r. zaplanowano dochody majątkowe w wysokości 21 560 864,00 zł, a za okres I półrocza zrealizowano w wysokości 148 821,76 zł, tj. 0,7% założeń planowanych. Brak pełnej realizacji zaplanowanych na 2024 r. dochodów majątkowych będzie miał swoje przełożenie na realizację zaplanowanego na ten rok wyniku budżetu, a w konsekwencji powyższego konieczność zaciągnięcia kolejnych zobowiązań zwrotnych.

Spłata długu w 2024 r. w wysokości 1 400 000,00 zł nastąpi przychodami z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 592 401,31 zł oraz nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 807 598,69 zł, natomiast od 2025 r. pokryta zostanie planowaną na poszczególne lata nadwyżką budżetu.

Wykazana w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024-2033 relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy, z uwzględnieniem powiększenia o przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy, jest zachowana w całym okresie prognozy. Z danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych oraz sprawozdaniu opisowym za 2023 r. wynika, że wynik operacyjny (dochody bieżące – wydatki bieżące) zamknął się wielkością ujemną w wysokości 711 914,52 zł, przy planie ujemnym w wysokości 1 943 623,38 zł. Na 2024 r. wynik operacyjny budżetu zaplanowano w wartości ujemnej w wysokości 517 597,86 zł, a zrealizowano za okres I półrocza w wartości dodatniej w wysokości 529 700,14 zł. Skład Orzekający przypomina o wymogu wynikającym z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1927 z późn. zm.), z którego wynika, że w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Poza tym Skład Orzekający zauważa, iż nadwyżka operacyjna to wskaźnik obrazujący sytuację finansową w samorządzie, zdolność do spłaty rat od zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. W ocenie Składu Orzekającego przy tak znacznym poziomie zadłużenia wg stanu na koniec 2023 r., zaciąganie kolejnych długoterminowych bezzwrotnych zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych wpłynie bardzo niekorzystnie na sytuację finansową Gminy Warlubie, co może skutkować w przyszłości utratą płynności finansowej gminy. Wskazaniem jest podjęcie w kolejnych latach budżetowych takich działań, które doprowadzą do uzyskania znacznych nadwyżek operacyjnych budżetu (dochody bieżące–wydatki bieżące) przeznaczonych na finansowanie inwestycji oraz spłatę zobowiązań.

Relacja spłat zobowiązań, określona przepisem art. 243 ustawy, przedstawiona w uchwale Nr V/35/2024 Rady Gminy Warlubie z dnia 25 lipca 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Warlubie na lata 2024-2033 jest zachowana w całym okresie objętym prognozą. Tym niemniej Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w latach 2026-2028 różnica między dopuszczalnym wskaźnikiem spłat zobowiązań, obliczona w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (kolumna 8.3.1 WPF) a planowanym wskaźnikiem spłaty zobowiązań (kolumna 8.1 WPF) wynosi poniżej 1 punkta procentowego (w 2026 r. – 0,80%, w 2027 r. – 0,77% i w 2028 r. – 0,67%), co może stwarzać w przyszłości zagrożenie dla Gminy Warlubie z uchwaleniem budżetu dla tych lat, w przypadku nie zachowania omawianej relacji spłaty zobowiązań.

Skład Orzekający, stosownie do treści art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, wydając niniejszą opinię, dokonał oceny wpływu planowanego do zaciągnięcia zobowiązania na realizację zadań publicznych Gminy Warlubie.

Mając na uwadze spełnienie relacji określonych przepisami art. 242-243 ustawy w okresie spłaty ww. zobowiązania, bieżące regulowanie płatności oraz przewidywany harmonogram spłat, Skład Orzekający ocenia, że planowane do zaciągnięcia zobowiązanie może w przyszłości stanowić ryzyko utraty płynności budżetu. Niniejsza ocena została wydana przy założeniu pełnej realizacji dochodów oraz utrzymaniu planowanego poziomu wydatków, a także osiągnięcia w poszczególnych latach zakładanej nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Opierając się na wynikach powyższej analizy Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Andrzej Tatkowski
Przewodniczący Składu Orzekającego

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały służy prawo odwołania do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.